

УДК 65.052.9

Яцишин С.Р., к.е.н., доцент

Тернопільський національний економічний університет

АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Облікова політика підприємства повинна забезпечити цілісність бухгалтерського обліку і тому вона має охоплювати всі аспекти облікового процесу: методичний, технічний і організаційний. А, отже, складові облікової політики підприємства формуються у організаційному, методичному та технічному аспектах. Кожен з них об'єднує відповідні об'єкти, за якими існують альтернативні варіанти (елементи).

Методичний аспект облікової політики визначає варіанти відображення в бухгалтерському обліку та отримання інформації про факти господарської діяльності виходячи з альтернативних способів (прийомів) та специфіки діяльності підприємства.

В розпорядчому документі про облікову політику підприємство має чітко визначитися щодо наступного застосування: методів оцінки вибуття запасів; періодичності визначення середньозваженої собівартості одиниці запасів; порядку обліку (ідентифіковано чи загалом) і розподілу транспортно-заготівельних витрат; окремого субрахунку обліку транспортно-заготівельних витрат; методів амортизації необоротних активів; переоцінки необоротних активів; періодичності (періоду) зарахування сум дооцінки необоротних активів до нерозподіленого прибутку; вартісних ознак предметів, що входять до складу малоцінних необоротних матеріальних активів; методу обчислення резерву сумнівних боргів; переліку створюваних забезпечень майбутніх витрат і платежів; порядку оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг; порядку визначення ступеню завершеності робіт за будівельним контрактом; переліку та складу змінних і постійних загальновиборничих витрат, бази їх розподілу; переліку і складу статей калькулювання виробничої собівартості

продукції (робіт, послуг); бази розподілу витрат за операціями з інструментами власного капіталу; періодичності відображення відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань; порогу суттєвості щодо окремих об'єктів обліку; тощо.

Технічний аспект облікової політики передбачає такі складові: використання Плану рахунків (типового чи скороченого), включаючи Робочий план рахунків; застосування форм первинних документів, по яких не передбачені типові форми; використання комп'ютерної техніки; вибір облікових реєстрів і форми обліку (журнальна, журнально-ордерна, Журнал-Головна, меморіально-ордерна, автоматизована (комп'ютерна)); розробка схем (графіків) документообороту і технології обробки облікової інформації, в т. ч. з використанням комп'ютерної техніки; склад і порядок подання звітності (в тому числі фінансової та внутрішньої); порядок проведення інвентаризації активів та зобов'язань; тощо.

Облікова політика є сукупністю конкретних елементів організації бухгалтерського обліку, які визначаються підприємством на підставі загальноприйнятих правил з врахуванням специфіки (особливостей) його діяльності. Таким чином, організаційний аспект облікової політики підприємства включає: організаційну форму створення обліково-аналітичної служби підприємства; структуру обліково-аналітичної служби підприємства; рівень централізації облікових робіт; посадові інструкції облікових працівників і матеріально-відповідальних осіб; варіант організації управлінського (внутрішньогосподарського) обліку (інтегрована, автономна); перелік центрів затрат та центрів відповідальності; показники, які становлять комерційну таємницю та порядок її захисту; систему внутрішнього контролю; виділення філій, представництв, відділень та інших підрозділів підприємства на окремий баланс; тощо.

Облікова політика підприємства хоча і охоплює всі сторони обліку (методичні, технічні і організаційні), обов'язково буде відрізнятися на різних підприємствах, оскільки наведені елементи методичного, технічного і організаційного аспектів облікової політики не є вичерпаними. При цьому кожне підприємство має вибирати ті елементи облікової політики, які відповідають особливостям його діяльності. Підприємство має право розширити їх, доповнюючи іншими елементами.

**ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І
ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ**

2 грудня 2011 року, м. Луцьк

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ
ЕКОНОМІКИ**

**Тези доповідей Міжнародної науково-практичної
конференції молодих науковців, аспірантів, здобувачів і
студентів**

Випуск 4

УДК 657: 657.1

ББК 65.052

А 43

Рецензенти:

Малік М.Й., доктор економічних наук, академік УААН, ІНЦ «Інститут аграрної економіки», м. Київ;

Кірейцев Г.Г., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і аудиту, Київський університет туризму, економіки і права, м. Київ;

Гарасим П.М., доктор економічних наук, професор, Львівська державна фінансова академія, м. Львів.

*Рекомендовано науково-технічною радою Луцького національного технічного університету
(протокол № 3 від 23 листопада 2011 р.)*

*Рекомендовано Вченою радою Луцького національного технічного університету
(протокол № 4 від 24 листопада 2011 р.)*

Редакційна колегія:

Герасимчук З.В., д.е.н., професор (головний редактор);

Голяк В.А., д.е.н., професор;

Вахович І.М., д.е.н., професор;

Ковальська Л.Л., д.е.н., професор;

Кошій О.В., д.е.н., професор;

Черник Л.М., д.е.н., професор;

Садловська І.Б., к.е.н., професор (відповідальний секретар);

Бабіч І.І., к.е.н., доцент;

Писаренко Т.М., к.е.н., доцент;

Талах Т.А., к.е.н., доцент;

Голячук Н.В., к.е.н., доцент;

Жураковська І.В., к.е.н., доцент;

Ткачук І.М., к.е.н., доцент;

Савон Л.В., к.е.н., доцент;

Чудовещ В.В., к.е.н., доцент;

Глуцькевич Н.В., к.е.н., доцент;

Зеленко С.В., к.е.н., доцент;

Сидоренко Р.В., к.е.н., доцент.

А 43 Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих науковців, аспірантів, здобувачів і студентів (2 грудня 2011 р.) / відп. ред. З.В. Герасимчук – Луцьк: РВВ Луцького національного технічного університету, 2011. – 580 с.

ISBN 978-966-1532-59-4

У збірнику подано матеріали досліджень, виконаних на Міжнародній науково-практичній конференції молодих науковців, аспірантів, здобувачів і студентів "Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки", що була проведена кафедрою обліку і аудиту факультету обліку та фінансів Луцького національного технічного університету у грудні 2011 року. У публікації висвітлено шляхи удосконалення теорії бухгалтерського обліку в умовах глобалізації економіки; теоретико-методичні передумови гармонізації системи фінансової обліку в Україні; особливості управлінського обліку і контролю як підсистеми сучасного менеджменту підприємства; аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів господарювання; перспективи розвитку аудиту в період світової фінансової кризи; науково-практичне обґрунтування впровадження інформаційних технологій в облік, аналіз та контроль; проблеми формування показників звітності підприємств; проблеми обліку і аналізу трансакційних витрат; регіональні і глобальні проблеми розвитку економіки.

Для науковців, аспірантів, студентів і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку обліку, аналізу і контролю.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за вибір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, загальної термінології, інших відомостей.

© Луцький національний технічний університет, 2011

Шевчук І.І.

257.	Удосконалення системи управління витратами на підприємствах.....	552
<i>Шенгарет М.В.</i>		
258.	Теоретичні підходи щодо трактування сутності поняття «соціальна інфраструктура».....	554
<i>Шкабура М.О.</i>		
259.	Класифікація факторів впливу на облікову політику.....	555
<i>Шматлай І.С.</i>		
260.	Зарубіжний та вітчизняний досвід нарахування амортизації.....	557
<i>Шмідт А.О.</i>		
261.	Проблеми визначення справедливої вартості нематеріальних активів	559
<i>Шофом Л.О.</i>		
262.	Метод і моделі формування портфеля проектів на основі аналізу стратегії діяльності підприємства.....	561
<i>Щегельська М.</i>		
263.	Контроль якості дорожньо-будівельних робіт.....	563
<i>Щедра Н.О.</i>		
264.	Капітал підприємства та оптимізація його структури.....	564
<i>Шунь О.Ф.</i>		
265.	Взаємозв'язок результативності і ефективності діяльності у вищому навчальному закладі.....	566
<i>Юрченко О.А.</i>		
266.	Організація обліку витрат операційної діяльності на фармацевтичних підприємствах	568
<i>Юсковець Ю.В.</i>		
267.	Оптимізація податкових зобов'язань та платежів	570
<i>Яковенчук Я.О.</i>		
268.	Сучасний стан місцевих запозичень в Україні.....	572
<i>Яцишин С.Р.</i>		
269.	Аспекти формування облікової політики підприємства.....	574